Hetedik évfolyam. 103-ik szám. Kolozsvártt, vasárnap 1877. május 6

A „KELET“ előfizetési dija:
vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre . . . . . 16 frt.
Félévre . . . . . 8 „
Negyedévre . . . . . 4 „
Egy hóra helyben . . . . . 1 frt 50 kr
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet“ mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével;

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési dijak
Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknél külön kedvezményt is nyujt a kiadóhivatal

Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vo'gler (Wallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapesten. Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest zervitatér 5. sz.

Nyiltéri czikkek
garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:
Főtér 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESB CZIKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Kolozsvár, 1877. május 5.

(?) A ministerelnök válasza, a keleti kérdésben hozzáintézett interpellatiókra — a mennyiben a távirati rövid tudósitásból is kivehető — hiven jellemzi monarchiánk várakozó semlegességét, melylyel a Duna mentén történtekre figyel.

A Lajthán tuli kormánynyal, illetőleg a közös külügyministerrel együttesen megállapitott ministeri válasz több tekintetben örvendetesnek (sit venia verbo . . .) és megnyugtatónak nevezhető.

A válasz első fele önkénytelen is a legnagyobb elismerésre provocal a külügyi kormány vezetése iránt, a midőn még a harcztértől oly távol fekvő s utóbb épen semlegességi manifestummal is szereplő Angliánál is kevesebb időközi kiadás igénybevétele monarchiánkat minden időszerütelen és fölösleges költségtől megkiméltе s evel a legbölcsebb előrelátást tanusitó erőnk annak idején leendő teljes kifejtése iránt, melyből épen e bölcs mérséklet nyomán a legkisebb részlet sem lön idáig haszontalan elfecsérelve. Minde kimélet mellett is azonban, mint tudjuk, hadseregünk oly teljesen harczkész állapotban van, hogy mozgositás esetén a legrövidebb idő alatt képesek leszünk a monarchia tekintélyét és érdekeit biztositó módon a cselekvés szinterére lépni, közös kormányunk e tekintetben is hivatásának teljes tudatában lételéről szolgáltatván tanuságot.

És a miniszteri válasz — bár természetesen ez irányban diplomatiailag tartozkodó s inkább jelez, mintsem positive állit — elég határozott perspectivát nyujt a Monarchia eshetőleges magatartása felől. Ismételve is örömmel halljuk a Felség legfőbb tanácsadójának ajkáról ama biztositást, hogy „monarchiánk semmi irányban lekötve nincs,“ de a midön az elérendő czélképen a háboru localizálása van kitüzve, egyszersmind hangsulyozva látjuk ama tételt is, hogy semlegességünk épen nem föltéttelen, sőt inkább a Felség számit „népeinek és a törvényhozások hazafiságára“, ha az „események alakulásánál, s a végkifejlődésnél minden érdekeink érvenyesitése kerül napirendre.

A magyarázgatásnak itt, ugyan, tág tere nyilik, a mennyiben „érdekeink érvényesitése“ különböző irányokban történhetik ám a politikai józan ész elég ujjmutatást szolgáltathat bárkinek, hogy a végkifejlődés alkalmával mely részen fognak mind a monarchia, mind specialiter Magyarország „érdekei“ feküdni. Ama bölcs tapintat, mely külügyi kormányunk magatartását idáig jellemzé s melyet ugy az angol, mint a franczia kormány és sajtó egyhangu elismeréssel emelt ki, természetesen nem engedi meg ez idő szerint sem a határozottabb tételekben való nyilatkozást, — de mi azt kisszük, hogy már e kijelentés is elégséges figyelmeztetés lesz a „békeszerető“ czár kormánya számára, hogy „megváltó“ actiojában ama határokat ne érintse, melyeken tul immár monarchiánk „érdekeinek“ érvényesitése következik szükségképen, azon érdekeké, a melyeknek érvényesitésére a Felség már most fölhivja népei és a törvényhozások hazafiságát.

A miniszteri válasz hasonló ovatosságot tanusit a Duna-hajózás iránt tett kérdésre nézve is s épen az, hogy e tekintetben jelenleg még nyilatkozni nem kiván, azt látszik indicalni, hogy ez ügyben tárgyalások vannak folyamatban, melyek végmegoldásra még nem jutván, ez idő szerinti földerittetésektől ovakodni kell.

Szóval e válaszban megtaláljuk az eszélyes mérséklet mellett a kellő erélyt is és épen azért nyugodtsággal tekinthetünk a jövő fejleményeivel szemben. Vajha a kormányok által adott jó példát a népek is hiven követnék és sorsunk vezetésére hivatott férfiaink nyomán mi is ez óvatosságot a bátor elhatározottsággal párisitanók, melyre már legközelebb oly nagy szüksége lehet mind Monárchiánknak, mind Magyarországunknak.

Béküljünk ki istenünkkel és tartsuk szározan puskaporunkat . . .

— **Gyarmathy Sámuel**, marosvásárhelyi volt főügyész ez állomásától való fölmentés s más állomásra való kineveztetése igen jó benyomást keltett itteni köreinkben. Kormányunk tapintatának elösmeréssel kell adóznunk, hogy e válságos idők küszöbén módot szerzett magának az állam-politikai tekintetben oly fontos ez állomásnak egy erélyes és minden tekintetben hivatott férfiu által leendő betölthetésére. Azok is, kik Gyarmathy Sámuel ur jogi szakképzettségét legkevésbbé sem kivánják érinteni, nem felejthették el, hogy mihelyt a távozó főügyész részéről erélyre elhatározottságra s kezdeményezési bátorságra lett volna szükség, az államügyész helyett egy jámbor nyárspolgár állott a komoly föladatokkal szemben, mely körülmény épen nem volt arra hivatva, hogy az állam tekintélyét valami nagyon emelje. Ha valaha, épen ma kellett a kormánynak ez égető szükségen segiteni s reméljük, hogy az utód kellő megválasztása által oly férfiut fogunk a marosvásárhelyi főügyészben nyerni, ki e komoly időkben méltóan fogja a magyar államot az erdélyi részekben képviselni.

— **Az országgyülési szabadelvü párt** május 3-iki értekezletét Gorove elnök megnyitván:

Tisza Kálmán miniszterelnök bejelenti, hogy a holnapi ülésben fog válaszolni a keleti kérdésben a kormányhoz intézett három interpellatióra névszerint a Chorin, Somssich és Irányi által benyujtottakra; és pedig mind három interpellatióra egy válaszban adandja meg a viszonyokhoz mért felvilágositásokat, megjegyezvén, hogy Somssich interpellátiójának csak első pontjára fog a válaszban reflectálni és a dunai hajózásra vonatkozó kérdésre egy más alkalommal fogja megadni a választ. A kérdés nagy fontossága tekintetéből a válasz részletét a képviselő házban fogja előterjeszteni.

Azután tárgyalás alá kerültek a gyámügyi tvjavaslathoz a szülői hatalomra vonatkozó inditványok, t. i. a Teleszky által s az Apponyi gr. által benyujtott inditvány.

Tisza miniszterelnöknek Teleszky inditványa ellen, mely a tjavaslatnak a szülői hatalomra vonatkozó részét a közigazgatási bizottsághoz kivánja utasittatni ujabb tárgyalás végett, nincs kifogása, de Apponyi inditványát, mely az igazságügyi bizottságra kivánja bizni ezen résznek megállapitását, miután nagyban késleltetné a tárgyalás menetét, határozottan ellenzi.

Az értekezlet a miniszterelnök felszólalásának értelmében állapodik meg, s ezzel az ülés véget ért.

— **„Neue Fr. Presse“** jelenti: Széll Kálmán pénzügyminiszter a Creditanstalt-csoporttal huszonöt millió forint előlegezési üzletet kötött. A fele arany, fele osztrák érték. A consortium a pénzt váltókkal szerzi be, melyeket a nemzeti bank számitol le. Az egyezmény már megköttetett. Az előleg tartama egyelőre három hónap; eshetőlegesen prolongálható további három hónapra.

— **A „Neue Fr. Presse“** jelenti: Az 1878-dik évi közös hadügyi budget, a megelőző évhez képest, huszonegy millió, ötszáz hatvan ezer, hatszáz kilenczvenegy frt többletet mutat fel. És pedig a rendesben 5.832,568 frt, a rendkivüliben 10.608,381 frt, a beszállásolási törvény folytán 1.460,000 frt; pótlék a mult esztendőre 3.659,742 frt, ezek között következő részletes tételek: tüzérség (rendes) 699,368 frt, rendkivüli 414,345, a századosoknak lóval ellátása (az első esztendőre) 134,863 frt, a remonták depotjának részleges activálása (rendes) 132,548, rendkivüli 130,810, a legénységi eledel javitása 1.690,000, árpótlék az ellátásnál 2.220,000, fegyverek 4. 393,960, a budai Krisztina-városi kórház ujra épitése 85.000, a többi többlet megszaporitott előléptetésre terveztetik.

— **A budapesti** „török vendéglátásról“ az uj „Presse“ szépen, melegen, okosan ir. Előre bocsátván, hogy mily rendkivül lelkes fogadtatásban részesült nálunk országszerte a török küldöttség, e tényhez a következő elmélkedéseket csatolja: „Túlokos cizlajtánok, táplálkozva a jámbor gondolkozásmód tejéből, gunyolódhatnak a pesti tüntetésekkel s különösnek találhatják, hogy keresztyények és mohamedánok, a keleti és nyugati civilizáczió képviselői „testvérek“-nek nevezik egymást; csinálhatnak rosz élczeket a „naturalisztikus“ politikusokról; mindez semmit sem változtat e tüntetések komoly jellegén. Elérik azok czéljukat azáltal, hogy az egész világ előtt fennen hirdetik, hogy az erőszak és jog között megindult harczban hol található Magyarország rokonszenve. Czéljuk: dörgő visszhangja lenni a népképviselet nézetének, Magyarország sajtója nyilatkozatainak; egy jól megfigyelendő ujjmutatás, komoly intés Ausztria-Magyarország politikájának hivatalos intézői számára. Mig ez utóbbiak kiutasitani szeretnék a török vendégeket, azalatt a magyarok a pritaneumban lakomáztatják vendégyiket. A magyar nép soha sem engedte, hogy elvegyék tőle véleménynyilvánitásának szabadságát. Nem a softáknak, nem a sejknek, nem az ilyen, vagy amolyan nevü hodsának vannak szánva az ovációk, hanem az erőszak ellen lételeért küzdő Törökországnak, a „békés szomszédnak“, ama népnek, mely utolsó erejét is szeretné megfeszitni, hogy modern állammá legyen, hogy kulturális államot alakitson, mely óriási nagy és nemes munkában moszkovita rablási vágy gátolja meg. A magyarok soha sem voltak „különös ábrándozók“ és most legkevésbbé azok. A „legnagyobb magyar“ fellépte óta, ki létrehozza a dunagőzhajózást, minden magyar tudja méltányolni a Duna folyam jelentőségét, melytől Oroszországot távol tartani minden rendszer alatt, minden korszakban Ausztria feladata volt. És már most mondja valaki, hogy a budapesti nyilatkozatok csak gyermekjátékok vagy üres tüntetések. Sehol sem oly higgadtak az emberek politikai dolgokban, daczára a heves véralkatnak, mint épen Magyarországon. Ott az emberek mindenekfölött gyakorlatiak.

A háboru.

A románok már megizlelték a háboru keseriségeit. Három törökmonitor nyomult Braila román dunaparti város közelébe, s az orosz ütegek heves tüzelése daczára bombázni kezdte a várost. Mintegy két óráig szórtak a hajók ágyui golyókat a városra. A lakosságnak nem lévén ideje a menekülésre, a bombázásnak sok emberélet esett áldozatul. Számos ház gyult ki és romboltatott szét a golyók által. Mintegy két órai heves tüzelés után az orosz ütegek visszavonulásra kényszeritették a török hajókat. E bombázással válaszolt a porta az orosz-román egyezményre.

Az ázsiai csatatéren az orosz hadak előnyomulása az egész nagy harczvonalon, mely a Feketetenger partjaitól a perzsa határig terjed. török táviratokban is megerősittetik. Egy konstantinápolyi távirat szerint még eddig jelentékeny csata nem vivatott s igy sajnálattal kell constatálnunk, hogy azon hirek, melyek az orosz centrum áttörését s a balszárny vereségét jelentették, alaptalanok. Sőt ellenkezőleg az orosz előőrsök már Batum közelében állanak, miből kitünik, hogy Hasszán pasa az orosz jobb szárnyat, mely ellen kezdetben némi előnyöket vivott ki, sem tudta előnyomulásában feltartóztatni. Az achalesiki hadoszlop szintén előre hatolt, s csak a járhatatlan utak állitották meg. Az alexandropoli sereg pedig Kars alatt áll, mig annak egy önállóan működő hadosztálya Bajazidot is megszállotta.

Ausztria Magyarország helyzete.

Ausztria-Magyarország helyzetéről a „National Ztg“ ismert bécsi russophyl levelezője is siralmas képet ad. Kiemeli, hogy a szlávság mindenütt megmozdult s a czár köré csoportosult. Azután igy végzi panaszait: „Déli határainktól az adriai tengertől kezdve keleti határunkig, a Kárpátokig nem látunk egyebet, mint Oroszország erkölcsi főhatóságának elismerését s Ausztria hivatásáról a keleten épen azoknál van legkevésbé szó, a kiknek az javára szolgálhatna. És a mi Ausztria küldetését, mint dunai államét illeti, erre szót vesztegetni is fölösleges, mióta Dunagőzhajótársulatunk az orosz parancsnak megfelelve, meneteit az Al-Dunán megszüntette s hatalmi körünk a vizen tényleg Turn-Severinnél találja határát.“

Az oroszok hadereje.

Bukurestből május 1-éről a következőket jelen- Ugy látszik, el van döntve, hogy az oroszok főhadereje a Duna-torkolathoz, Dobrudsába tart. Az orosz csapatok Ungheniből vasuton jönnek, a renii uton tartva, átkelnek négy hajóból összeállitott hidon a Pruth torkolatán. A hidat a körülálló magaslatokon fölállitott ütegek és erős gyalog hadosztályok védelmezik.

A barbasii hid védelmére ujabban 6 golyószóró érkezett, s az oroszok átalában nagy gondot és figyelmet forditnak ezen hidra; ugy hogy egy külön állandó hadparancsnokságot szerveztek ezen állomásra. Szukuloff tábornok a hidparancsnok, Szervatieff őrnagy pedig a vezérkari főnök. A hidnak közel környékét, a tsiglinai sikot az oroszok 48 óra alatt erőditett táborrá tették, melyet messze terjedő sánczolatok és 8—16 fontos ütegek védelmeznek.

A dunai török hadsereg.

A dunai török hadseregről irják Rustsukból ápril 28-án, hogy a török hadikormányzat mindig azon nézetben volt, hogy az oroszok Rustsukon felül fognak átkelni a Dunán, ezért hatalmas erőddé tették Viddint, Nikápolyt és Orechovot. Ugy látszik, Abdul Kerim is igy gondolkozott, mert teljesen helyben hagyta Achmed Ejub basa védintézkedéseit. Azonban az oroszok mozdulatáról a török főhadiszállásra érkezett legujabb hirek nem hagytak már fen semmi kétséget az iránt, hogy az oroszok nem Rustsukon felül, hanem azon alól akarnak átkelni a Dunán és első czéljok a Dobrudsába rontani.

Ekkor nyakra-főre és roppant gyorsasággal küldettek Viddín meliől, hová a török haderő zöme összevonva volt, jelentékeny számu csapatok

---

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

LA ROCHE GRÓF

Regény.

IRTA:

SAND GEORGE.

Első rész.

IV.

(Folytatás).

Siettem teljesitni kivánatát; de mialatt keresztül vágtattam a réten, folyton zavarban tartott házi gazdám által használt eme kifejezés: „atyailag“. Mit akart ezzel mondani? Valyon csak szokott kifejezése volt ez, egy nagyon juindulatu embernek, kit azonfelül örömmel töltött el iként kimondott dicséretem tudományosságát illetőleg? Vagy az atya jószivü előzékenysége szollott belőle, kinek férjhez adó leánya van? De erre nézve igen finom érzésünek s igen büszkének látszott előttem; meglehet oly ember ártatlanul elejtett czélzása volt, ki megsejditett valamit mostani lépésem czéljáról; mert egy bizonyos meghatározott czél felé tett lépésnek lehete mondani idejövetelemet, mondám egyre magamban. Hasztalan igyekeztem meggyőzni magam a felől, hogy még idejekorán észrevettem, mennyi kellemetlenséggel járó s nevetséges lehet reám nézve, szegény és tudatlan létemre, betolakodni egy gazdag és tudós ember családjába; de azért a hiba még is csak el volt követve. Miss Love nagyon finom gunnyal tud mosolyogni. Talán már is kinevet magában, s én most itt arra vagyok kárhoztatva, hogy egyelőre kikosarazott kérő nevetséges szerepét játszam. Igazolni fogom magam azáltal, hogy egy esztendeig erre felé sem nézek többé . . . De addig még sok idő van, én pedig szeretném őket azonnal kiábránditani!

Elkeseredéssel forgatva agyamban e gondolatokat, mialatt lovam mint forgó szél rohant tova, hangosan csattogtatva patkóival a hegyoldal kövecses utját, oly hideg és büszke arczal érkeztem meg a fiatal testvér pár elé, hogy legfeljebb is csak udvariasságot láthattak eljárásomban a mint elmondtam nekik küldetésem okát. S pedig egészen ura voltam érzelmeimnek, csappet sem fárasztott ki a sebeslovaglás, és igen örültem, hogy csak oly ügyes lovasnak mutathatom be én is magamat, mint bármely világban jártasabb fiatal ember.

Ekkor aztán egészen jól megnézhettem a fiatal angolnő arczát, mert látva közeledésemet, felemelte volt előre fekete csipkefátyolát, hogy jobban szemügyre vehessen s finomalkotásu kis bodros fejét is magasra tartotta, kiváncsian várva mit fogok neki mondani s lesz-e elég bátorságom megtartani fesztelenségem. Reám függesztett tekintetét ép oly hideg, barátságtalannak találtam, mint a minő enyém volt. Mindemellett, midőn elvégeztem mondandómat, udvariasan megköszönte értök tett fáradságom s viszonozta üdvözletemet. Szép fekete szemei kissé szelidebb kitejezést nyertek ez alatt s hangja nagyon zengzetes, rokonszenves volt. És mégis ugy éreztem vagy legalább érezni véltem, hogy sikerült teljesleg ellenszenvessé válnom előtte, de most legalább nem nevetett ki többé; ennél többet nem is kivántam tőle.

Visszatértem Butler urhoz, másodszor is csaknem oly gyorsan tettem meg ez utat, mint először. Az angol ez alatt lassu léptekkel, gondolatokba mélyedve, haladt kastélya felé, meglepetve rezzent fel, a mint oldalához érve, megszólitám őt.

— Ah, — szólt felocsudva álmadozásaiból, — már itt is van ön? Bocsánat és köszönet a fáradtságért! Beszélt ön velök?

— Átadtam ön izenetét, — feleltem — de . . . nem félti ön gyermekeit s nem okoz legkisebb nyugtalanságot, hogy igy magukban maradva, lóháton kalandozzák be e nagykiterjedésü parkot.

— Legkisebbet sem felelt ő. Lovaik egészen biztosak s mindketten nagyon ügyesen tudnak bánni velök. Különben is leányom, midőn öcscse vele van, nagyon óvatos s a fiu erősen hajt szavára. Nagyon szeretik egymást.

E perczben bátran kérdezősködhettem volna egy s más körülményekről a nélkül, hogy házi gazdám gyanut merithetett volna, mert látszott, hogy nagyon szorakozott; de én mit sem akartam megtudni leányáról, s igy hallgatva értük el a kastélyt, a nélkül, hogy Butler vissza nyerte volna előbbi fesztelen modorát. Valjon mi lelhette? Meg tudtam mihelyt a lóról leszállt. Egy kis növényt tartogatott kalapjában, egy ritka fajta növényt, melyet itt e vidéken még soha sem látott s nem is gondolta, hogy találhasson e talajban. Sietett átadni azt egy feketébe öltözött legény félének, ki érkezésünkor elönkbe jött, s ki megigérte, hogy azonnal jegyzékbe veszi a becses szerzeményt; miután Butler ur, visszanyerte előbbi nyugodságát, megrendelte segédjének — mert ily minőségbe működött itt ez egyén — hogy nyissa fel előttünk a muzeum ajtóit.

A tárgyak megszemlélése eltartott legalább is két óra hosszat s mégis, mire az ebédcsengettyü megszólalt, felét sem láttam még azon gazdagságnak, mely a növény- ásvány-, és állatvilágból fel volt itt halmozva. A könyvtárba s a mü kamrákba még be sem léptünk; a csillagda megvizsgálására egy egész nap kivántatott volna, és a régi kézirat gyüjtemény megnyitása a jövő hétre volt határozva, mert akkor igen nagy érdekkel biró ujabb példányokkal reménylhették gazdagitni azt.

Nagyon ki voltam fáradva, mire kőrül jártuk a szobákat, nem annyira attól, hogy ennyi valóban érdekes és ritka becsü dolgot tekintettem meg, melyet éppen nem közönyösen néztem végig, sem pedig, hogy meghallgattam a Buttler ur rövidbe foglalt értelmes magyarázatát róluk, megfüszerezve utazásairól szóló érdekes vázlatokkal, hanem hogy ki nem kerülhettem a segéd kellemetlen ellenszenves arczát s megvetést kifejező bárgyu tekintetét. Pedig Blak Junis ur meglehetős csinos fiu volt, még fiatal, s tudós létére, nagyon tiszta külsővel; de nagyon ostobának látszott engem tartani, szánalmason mosolygott a sok elvesztett fáradság felett, melyet gazdája nem röstellé egy hozzám hasonló számára pazarolni; oly ember arczkifejezésével nyitogatta ki előttem a szekrényeket s tárta előmbe a nagybecsü tárgyakat, mint a kit azon gondolat foglalkoztat, hogy disznó orrára aggat aranykarpereczeket. Szóval ez egyén előttem kiállhatatlan volt. Maga tartása némává tett a legszebb tárgyak szemléleténél, és midőn éreztem, hogy ki kellene fejeznem bámulatomat, csak sületlen felkiáltások vagy viszszás megjegyzések jöttek ajkaimra.

Ehez járult még, hogy e gyüjtemény minden egyes ritka példánya felnyitá szemeimet a Butler ur valódi állasa felől. Ez nem volt csak olyan jómodu birtokos, ki kedvtelésből hevertethet meglehetős szép összeget kastélya szobáiban és szekrényeiben, hanem ez megmérhetlen gazdagsággal biró ember volt, ki vagyonához mérve nagyon szerény háztartást vitt, s ki előtt, leánya kezére vágyva szemtelen koldusként tünhettem volna fel.

(Folyt. köv.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

szárazföldi és vizi utakon az Al-Dunához. És hihető, hogy ha az esőzések tovább is gátolni fogják az oroszok előnyomulását, a török csapatok elég korán fognak rendeltetési helyükre érkezni; Sumla, Várna, Tulcsa, Philippopol hatalmas erődök. Egymagában Sumlában 40,000 török katona van.

Az orosz kormány vásárlásai.

Az orosz kormány a némettől több üteg ágyut vásárolt s Németországban régi gőzmozdonyokat igyekszik bérbe venni, melyek a román vasutakon fognak használtatni.

Az orosz hadsereg állása.

Orosz hirek szerint a Duna ellen inditott orosz hadsereg 120.000 gyalog és 20.000 lovas katonából és 400 ágyúból áll, a többi fegyvernemeken kivül. Egy utóbbi hir szerint Banjasában, Bukarest közelébe 60.000 orosz katonát várnak.

Risztics kölcsöne.

Risztics szerb miniszter tegnap közölte a diplomatiai karral, hogy tizenkét millió frank erejéig kölcsönt kötött a Morel által képviselt franczia bankárcsoporttal. A kölcsön feltételeit egyelőre titokban tartják.

Odessa bombázása.

Odessa bombázása biztos kilátásban áll. Számos ottani angol vállalkozó, ki ötven millió rubelnél nagyobb összeggel van Odessában érdekelve, azon kérelemmel fordult az angol kormányhoz, hogy eszközölje ki a portánál, hogy a török hajóraj ne bombázza Odessát. Lord Derby hir szerint azt felelte, hogy e tárgyban semmit sem tehet.

Az oláh válaszfelirat.

Az oláh válaszfelirat, melyet a bukaresti képviselőház elfogadott, következő:

A kamara enged a fejedelem felhivásának és bizonyságot tesz a nemzeti souverainitás nagyságáról és elévülhetlenségéről. Fölötte sajnálja a kamara, hogy a háboru elkerülhetlenné lőn és megelégedéssel veszi tudomásul az előterjesztett okmányokból, hogy a kormány minden lehetőt elkövetett a semlegesség fentartására, melyért a nemzet éveken át anyagi és erkölcsi áldozatot hozott. Továbbá sajnálja a kamara, hogy a porta mindig nehézségeket támasztott (?) Románia elébe, a conferentián vonakodott annak semlegességét támogatni; kifejezést ad aztán bizalmának istenben, a honfiak erejében és a fejedelem bölcseségében, hogy az ország meg fog attól kiméltetni, hogy a harcz szintere legyen. Minden törekvést arra kell most forditni, hogy a városok és falvak föl ne égettessenek, a lakosok le ne gyilkoltassanak a tulajdon megtartassék s husz évi munka gyümölcsei meg ne semmisittessenek.

Az orosz conventió nyugalmat biztosit az országnak, biztositja a pelitikai egyéniséget és a határok tiszteletben tartását. A kamara teljesen egyetért a kormánynyal és bizik annak hazafiságában és eszélyességében, hogy kerülni fog minden conflictust a szomszédokkal. Ismerje a honvédelmet legszentebb kötelességének egy fegyelmezetlen sereg kegyetlenségeinek elháritására. Erre minden szükséges eszköz fel fog ajánltatni. A válaszfelirat egy loyalitási nyilatkozattal végződik.

Egy cseh Ausztria politikájáról.

A prágai „Politik“ hosszabb vezérczikket szentel a magyaroknak s török vendégeinknek s imigyen önti ki epéjét ellenünk:

„Minden magasabb politikai belátás nélkül ez emberek most rokonszenvnyilvánításaikkal bla mirozzák magukat egy végperczeit élő rothadt államszervezet iránt. Majd felvetvén a kérdést ki török-ellen és ki török barát az osztrák-monarchiában? — eme választ adja reá: A török barátok itt nagyon számosak. Mindenek előtt ide tartozik a német alkotmánypárt. Török barátok továbbá ama katholikus elemek, melyeket nem tart vissza bizonyos nemzetiségi szégyenérzet; de török barátok a zsidók és az egész zsidó sajtó, valamint a hivatalnokseregtulnyomó nagy része; török barát végül Ausztria külügyi vezetése és mindaz, a mi az 1867-ki kiegyezés óta mint „Magyarenthum“ naturalisálódott, nem különben magok a magyarok.

A ki itt arról ábrándozik, hogy Ausztria a török táborból Oroszországhoz csaphat át, annak előbb e kérdésre kell megfelelnie, mi történjék e törökbarát elemekkel, melyek egész a legfelsőbb rétegekig felnyulnak, s melyeknek létezése nem tagadható. Előbb el kellene távolitani: a miniszteriumot, az alkotmánypártot, agyon kellene hallgattatni sajtójukat, el kellene bocsátni Andrássy grófot, nagy változtatásokat kellene keresztülvinni az udvarnál, Magyarországon rögtön ki kellene hirdetni az ostromállapotot s a Dnnán át Abdul-Kerimhez kergetni a „testvérnemzetet“. — E magas politikai nyilatkozat után megjegyzi még, hogy orosz barátok Ausztriában egyedül az ellenzéki szlávok és a hadsereg legnagyobb része.

Vasuti menetrendek.

Bukarestben olyan vasuti menetrend készitésén dolgoznak, mely szerint az orosz katonai vonatok minden fennakadás nélkül közlekedhessenek a román vaspályák összes vonalain. A bukaresti és jassyi gőzmalmok kizárólag a kormány számára dolgoznak.

Az egyptomi segélysereg.

Konstántinápolyba megérkezett a harmincz ezer főnyi egyptomi segélysereg. A porta az összes souverain mohamedán államokat felhivta, hogy állandó követségeket tartsanak Konstántinápolyban, hogy velök folytonos diplomatiai érintkezésben lehessen.

Muszkaellenes román lap.

Egy uj lap keletkezett Bukarestben, „Nuvellist“ czimü politikai napilap. Szerkesztője herczeg Ghica Pantazia (Ghica Joannak öcscse). A lap roppant ellensége az orosznak, nem tudja elképzelni, mikén existálhat oláh e világon, ki nem csak az orosznak, de egyátalában a szlávnak lehet barátja?

Ő kivánja, hogy respectálja Oroszország a párisi tractatot, és menjen vissza ez országból oda, a honnan jött. Romániának minden áron és minden körülmények között, semlegesnek kell maradni.

Végre kérdi nevezett lap, hogy meri, hogy szemtelenkedik (ne rusinat) a muszka (muscav) azt állitani, hogy ő is hozott már érettünk áldozatot? mikor? talán 1854-ben, mikor bennünket kancsukázott? vagy mikor sajátunkat, Bessarábiát elrabolta? Igy beszél a legmagasabb aristocratia lapja. De egyátalában nagyot változott itt az érzelmek barometruma, nagyon fáj az oláhoknak, hogy őket a muszka császár hadüzenetében annyira megsértette, mert nem mint önálló államot nevezte meg őket, hanem azt mondotta, hogy midőn seregei átlépik a Pruthot, átlépték a török birodalmat. Aztán meg Miklós nagyherczeg is megbántotta őket, mert nem a román nemzethez, hanem a „román lakókhoz“ intézi kiáltványát, ez pedig ugy hangzik előttük, mintha azt mondotta volna: az ottoman állam lakóihoz.

Táviratok.

Bukarest, május 3. A fejedelem csapatszemlére Bukarest környékére ment. Bratianu és Cogolniceanu hosszabb értekezletet tartottak, mire Bratianu tegnap Kisenewbe utazott. A senátus elfogadta az inditványt, mely szerint a ház helyesli a kormány összes eddigi tetteit. Ez inditvány egyenlő az indemnitási billel. A kamra előleges tárgyalásra tüzte ki a polgári ügyekre s az elévülésre vonatkozó határozatok felfüggesztését czélzó javaslatot. (Moratorium) Domaneca képv. interpellatiót jelentett be, tiltakozott-e a kormány a porta manifestumának azon kifejezései ellen, melyek Romániát a török tartományok közé számitják.

London, május 3. A galaczi britt consul hivatalosan jelentette a külügyi hivatalnak, hogy az orosz fővezénylet parancsára a dunai hajózás megszüntettetett.

Bécs, máj. 3. A „Fremdenblatt“ kimutatja, hogy a Dunagőzhajózás ideiglenes megszakitása a Duna nem osztrák-magyar részén a monarchiának nem ad okot a panaszra. Ilyen állapot nagyon kellemetlen sőt káros lehet; de háborut nem a semleges hatalmak kényelme és érdekeik legszélsőbb kimélete mellett kell viselni. A fődolog az, hogy a semlegesség határai respectáltassanak (!)

Kisenew, május 2. A czár tegnap 11 órakor Benderbe utazott.

Bécs, május 3. Ide érkezett hirek szerint, ma Brailánál ágyuharcz történt egy török monitor és az orosz partütegek között. Több löveg a városba hullt.

London, május 3. A „Daily News“ jelenti: A volt cabinet tagjai a tegnapi értekezlet alkalmával elhatározták, hogy Gladstone határozati javaslatait nemcsak hogy nem támogatják, de sőt azok ellenében direct bizalmi szavazattal lépnek fel a miniszterium érdekében.

London, május 3. Egy Lloyd-sürgöny Konstantinápolyból jelenti: A fékete tenger partjainak ostromzár alá helyezése legközelebbre várható. Egy orosz vizi jármü, mely sót szállitott s Konstantinápolyba volt menőben, lefoglaltatott. — A Sulina-torkolatokból jelentik: A Duna, a Pruth torkolatán alól torpedók által van elzárva; a Dunán fölfelélő menő járművek visszautasittatnak; a Sulina-kikötő szabad.

Bukarest, május 3. Ma délelőtt 10 órakor megkezdődött Brailla melleti az ágyuzás az orosz ütegek és 3 török monitor között. Az előnyomult törökök magát a várost bombázták, de dél körül az orosz tüz elől visszavonulni kényszerittettek. A megölt lakósok és a leégett házak száma mégeddig ismeretlen.

Bécs, május 3. Ma a bécsi Siegel-féle gyárból több vasuti kocsi és gőzmozdony küldetett Itzkányon át Jassyba.

Bécs, május 3. A „Poll. Corr.“ bukaresti hirei szerint Braila előtt csak egy török monitor jelent meg, mely kétszeri tüzelés után az orosz ütegek ágyuzása közben meggyuladva, visszavonulni volt kénytelen. Azon hir, mintha a román kormány a gabnakivitelt megtiltotta volna, teljesen alaptalan.

Wladilavkas, május 2. (Orosz forrásból.) Az orosz csapatok közeledtekor s miután nehány lövés váltatott, a török helyőrség Bajazidból Kostakra, a hegyek közé vonult vissza. 12 ágyu foglaltatott el és sok eleség. A lakósok, ellenkezés nélkül, átadták a fegyvert.

Országgyülés.

A képviselőház máj. 3-iki ülésében Tisza Kálmán miniszterelnök jelenti, hogy a keleti kérdés iránt hozzá intézett interpellatiókra a holnapi ülésben fog felelni.

A közösügyi költségek arányának megállapitása czéljából kiküldendő bizottság tagjaiul a tegnapi ülésben megválasztattak: Csengery Antal 209, Somssich Pál és Bánhidy Béla br. 208, Sziládv József 202, Szontagh Pál (somogyi) 201, Sennyei Pál br. 207, Falk Miksa 205, Bittó István 203, Jakics István 201, Móricz Pál 148 szavazattal.

Következett a napirend: a gyámügyi törvényjavaslat folytatólagos tárgyalása.

Telszky István helyesli a törvényjavaslat intentióit általánosságban, valamint helyesli azt, hogy e törvényjavaslatba anyagi dispositiók is vétettek fel. Ezen dispositiók tekintetében azonban lényeges kifogásai vannak jogi szempontból.

Pogonyi Dénes nem fogadja el a törvényjavaslatot, mert az oly ügyek elintézését bizza jogilag nem képzett közigazgatási közegekre, melyek jogi képzettséget mellőzhetlenül megkivánnak. E mellett nem tartja teljesen kielégitőnek az anyagi rendelkezéseket sem.

Szilágyi Dezső elfogadja a javaslatban foglalt hármas irányt, s csak arra szoritkozik, vajjon a javaslat azon álláspontón, melyből kiindul, biztositja-e azon sikert, melyet tőle sokan várnak.

Meg van győződve, hogy a hármas czélt a törvényjavaslat jelenlegi szerkezetében nem fogja elérni; s az gyökeres s főleg nem kizárólag technikai revisiót mellőzhetlenül igényel.

A magánjogi szabályok felvételében meggyőződése szerint nem tartatott meg azon kellő határ és mérték, mely okvetlenül szükséges volna; másodszor egyes jogi intézmények és elvek megérintetnek a nélkül, hogy kimeritőleg szabályoztattak volna. Kivétettek egyes jogszabályok magánjogunk köréből, akkép, hogy ezáltal a viszony előbbi törvényeinkhez megzavartatott, minek folytán kételyek és bizonytalanságok állanak be.

E mellett a törvényjavaslat tartalmilag is helytelenül szövegez több anyagi jogszabályt. Végül az egész törvényjavaslat nézete szerint annyira hiányos, annyira nélkülözi a kellő szabatosságot, hogy már csak ezen szempontból is elkerülhetlenül igényli a tüzetes revisiót.

Mind e hiányokon segiteni a részletes tárgyalás alkalmával nem lehet; hacsak a ház nem akar oly törvényt alkotni, mely nélkülözi a kellő összhangzatot és, a mi könnyen megtörténhetik, ellenmondásokat tartalmaz; mert a több szakaszban elszórt intézkedéseknek módositványok általi rendszeres szövegezése nagy számu tagból álló testületben majdnem lehetetlen.

Szóló ezután részletes példákat hoz fel a törvényjavaslatból állításainak bebizonyitására.

Szilágyi után Tisza Kálmán szólt, ismételve kijelentvén, hogy nem fogja ellenezni, hogy a törvényjavaslat egyes szakaszai a részletes tárgyalás alkalmával a bizottsághoz visszautasittassanak.

A ház ezután egyszerü felállással elfogadta a törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául.

Kezdetét veszi a részletes tárgyalás.

Mindjárt a részletes tárgyalás elején fölhivja Teleszky a házat, hogy az első rész első fejezetének czimére ezuttal ne határozzon. Apponyi Albert gróf pedig az egész első fejezetnek az igazságügyi bizottsághoz leendő visszautasitását inditványozza. Teleszky ily utasitás nélküli határozathozatalt nem helyesel. Kállay Béni Apponyi inditványát pártolja. Zichy Nándor gróf pedig a tárgyalás e módozatára nézve tesz megjegyzéseket. Tisza Kálmán épen ellenkező nézetben van s megjelöltetni kivánja az irányt, melyben a ház a revisiót eszközöltetni kivánja. Mindenesetre eldöntendőnek tartja, hogy a ház az apai, vagy pedig a szülői hatalmat akarja kifejeztetni. Mindenekelőtt e kérdést kivánja eldöntetni. Sennyey megróvja az eljárást, melynél fogva inditványok tétetnek, melyek fölött tüstént határozni akar a ház, a nélkül, hogy azok kinyomatnának. Ezt az elnök is helyesli, mire az ülés véget ér.

Holnap tárgyaltatni fog a Teleszky inditványa.

A történelmi társulat ülése.

A magyar történelmi társulat május 3-iki ülése Ipolyi Arnold elnöklete alatt gazdag volt élvezetes tárgyakban. Mindenekelőtt Wenczel Gusztáv mutatott be két bosnyákországi szlávnyelvü okiratot a 14. századból.

Utána Fraknói Vilmos ismertette Brandenburgi Vilmosnak, II. Lajos magyar király nevelőjének a müncheni levéltárban található érdekes levelezéseit, melyeket Magyarországból távozta után itteni jószágainak igazgatóival folytatott, s melyek bár Brandenburgi Vilmos okmánytárának egy része II. József császár alatt haza került, még mindig Münchenben vannak, honnan Trefort minister azonban most kevés fáradtsággal haza kerithetné ezeket is.

Óváry Lipót az olaszországi, különösen a milanoi, mantuai és genuai levéltárakat ismertette, melyek számos hungaricakat tartalmaznak s melyeknek rendezettségét páratlannak állitotta, mi éles ellentétet képez, főleg a mi okmány- és levéltáraink szemben, melyek eddig a legsiralmasabb állapotban voltak.

Thaly Kálmán a székesi gr. Bercsényi család történetét szándékozván megirni, gazdag adatokat gyüjtött össze és összeállitotta a család származéki rendét, melyet be is mutat oly czélból, hogy az a társulat folyóiratában közzététessék s netalán téves adatai a közönség köréből helyreigazittassanak. A család Thaly szerint, a 16. század második felében tünt fel s rövid időn a legmagasabb polczon tündökölt, még pedig ugy Magyarországon, mint számüzetése után a franczia királyok oldala mellett. A család legelső tagja volt Bercsényi László, 1525-ben II. Lajos király udvarnoka, ennek fia Imre Báthory István erdélyi vajda kedvencze lőn, ettől kapta Székest s ettől a család praedicatumát; ennek unokáját Imrét II. Ferdinánd király bárává tette, 3 fia közül kettő korán elhunyt s az életben maradt Miklós Rákóczy György hive lett s 1687-ben grófi rangot nyert. Ennek fia volt a hires kuruczvezér, ki Rákóczyval Franczia országba menekülvén, fia László ott Franczia ország első marsalja lett; 3 fia szintén magas állásokat töltött be s ezek közül Antal 4 éves fiával együtt visszajött Magyarországra s Vedresen halt el Nógrádban, mig fia Antal a Terézianumban nevekedvén később az osztrák hadseregben ezredességig vitte s midőn Homonnán állomásozna Ungmegye folyamodott az uralkodóhoz, adja vissza neki ősei ungi birtokait. Ezért őt rögtön nyugdijazták. Kassán hunyt el s benne kihalt a Bercsényi család.

Gr. Andrássy a szoftákról.

Egy Bécsből hazatért hazánkfia közölte a „P. Ll.“-dal a beszélgetést, mely bécsi ismerőseinek egyike s gr. Andrássy közt a legutobbi napok budapesti eseményei fölött folyt.

A „bécsi ismerős“ szerencsét kivánt Andrássynak ahhoz, hogy nemcsak Thahir beynek Budapestre utazását akadályozá meg, de legalább kisérletet tett arra is, hogy a török kormány viszszahivja a szoftákat. Gr. Andrássy e szerencsekivánatot határozottan elutasitá. — „Soha sem jutott eszembe — mondá — egy szót is ejteni a szofták utja ellen; csak ugy tudom, mint bármelyik pesti tanuló, hogy a kormány magán egyének utazását nem akadályozza meg, és én a török tanulókban épen oly egyszerü magán egyéneket látok, mint a pesti tanulókat is konstantinápolyi utjokban egyszerü magán utasoknak tartottam. Nem hiszem, hogy kifogást lehetne tenni az ellen, ha a pestiek viszonozzák a tanusitott venégszeretetet a konstantinápolyiaknak; ellenben honfitársaimtól kegyes engedelmet kérek arra, hogy a vidám lakomáknak, melyeket ily komoly időben ülnek, semmi politikai jelentőséget ne tulajdonitsak. Egy osztrák-magyar külügyminiszternek igen sok dolga lenne, ha politikáját azon beszédekhez akarná alkalmazni, melyeket a monarchia, vagy csak Magyarország különböző egyetemi városaiban, különböző testvériesülési ünnepélyek alkalmával különböző tanulók tarthatnak.

A szavak, melyek egy keleti interpeliációra adott válasz alkalmából az itteni birodalmi tanácsban oly megfoghatlan megütközést keltettek, nem valának előrelátás nélkül kiejtve; azon szavakat értem, hogy „a kormány politikáját a monarchia érdekeivel megegyezőleg megállapitotta, s attól tüntetések által se egy se más irányba nem engedi magát eltérittetni.“ Egy állam politikáját nem szabad az egyetemi ifjuság gyüléstermeiben vagy meetingeken csinálni; s különösen nem az osztrák-magyar államét, hol a pesti egyetemi ifjuság a zágrábival, a prágaival s a krakkóival kelhetne versenyre látogatások provocálásában Konstantinápolyból, Pétervárról, s ki tudja még melyik más városból. A mig szerencsém van saját felelősségem mellett külügyminiszternek lenni, a testvériesülési szeszély nem fog befolyást gyakorolni a monarchia politikájára. Szerencsére azt hiszem, Budapesten épen ugy tudják ezt, mint a külföldön. S ha a politikai tüntetések minden korláton tul kezdenek csapni, a kormány megmutatta Prágában Csernajeff urral szemben, hogy némi mértéktartás maguknak a vendégeknek is érdekökben áll.

„Valóban — jegyzé meg a bécsi politikus — a mi Ausztriában jogos, Magyarországon is annak kellene lennie. A magyarok bizalma népszerü államférfiok iránt mindenesetre elég ok lehetne arra, hogy némi mérsékletet idézzen elő.“

„Rosszul ismeri ön — válaszolá Andrássy mosolyogva — az én magyarjaimat. A mi a népszerüséget illeti, évek előtt, — ugy tetszik, épen egy tanuló-küldöttségnek, a mely nekem ovációt rendezett — mondám, hogy egy államférfiu népszerüségét oly tőkének tekintem, melyet nem kell fösvényhez hasonlóan felhalmozni, hogy birtokunkban tartsuk, de összegyüjteni azon elhatározással, hogy a midőn szükséges, a közjó érdekében kiadjuk. S a mérséklet? Honfitársaimnak sok az erénye és gyengesége, de hidegek nem tudnak lenni. S nem is tudom, vajjon jó volna-e azoknak lenniök. Legyen ön egészen nyugodt; ha lenn a szivben kissé viharosan dobog is, — bátorságot veszek magamnak arra, hogy e perczben a nemzet fejét mutassam be, s az hideg. Kórjel volna ha megforditva lenne. Meleg fő és bágyadt sziv: lázra mutatna.“

A török vendégek Budapesten.

A tegnapelőtti nap programmja volt az első, mely nagy részben csak a papiron maradt. A mint látszik, vendégeink már belefáradtak a tok látottba és hallottba és eddig oly élénk érdeklődésük, fáradhatlan agilitásuk zsibbadni kezd, különösen az öregebbeknél. Az akadémia, a vár, a várkert, a budai és zergeutczai gymnasiumok és a város egyéb nevezetességeinek megszemlélése, — igy szólott a délelőtt programmja, de tetté csak az első pont vált.

A reggeli órákban Sulejman seik és Hussny bey ismét látogatást tettek. (Tegnap Vámbéryt is meglátogatták.) Ghyczy Kálmán és Somssich Pálnál tisztelegtek, kik őket a legnagyobb szivélyességgel fogadták.

Tizenegy óra körül — egy-kettő kivételével — valamennyien az akademiába mentek. Pulszky, Vámbéry és Fraknói fogadták őket. Megtekintették a könyvtárt, a disztermet, a kis üléstermet és a képtárt. A festményeket eleinte mohó kiváncsisággal szemlélték meg.

Csak az öreg seik volt fáradhatlan és mindvégig figyelmes. Különösen egy török nyelven irt történetkönyv ragadta meg érdeklődését, melyet Vámbéry az ötvenes években fedezett fel valamelyik konstantinápolyi bazár poros lomtárárában. E könyv unicum a maga nemében és a seik azon meleg óhaját fejezte ki, hogy lemásolás czéljából rövid időre a török fővárosba küldessék.

Pulszky készséggel ajánlotta fel közbenjárását és megigérte, hogy e kérelmet legközelebb előterjeszti az akadémiának. Nem kevésbé érdekelte Szulejman seikot Vámbéry „Dsaggatai nyelvtana“, melynek megpillantásakor nagy csodálkozásának és örömének adott kifejezést. A tátottak fölötti örömét megörökitendő, sebtiben török költeményt költött és azt az akadémia emlékkönyvébe irta. E költemény hü (tán felette hü) magyar forditásban igy hangzik:

Oh ég, szövetségeseink hazáját viritsd fel!
Magyar és ozmán nemzetet mindig viritsd fel!
Határát tullépni merészlő ellenségnek soha ne adj hatalmat!
A berontott muszkát bárhol tipord le!

Az emlékkönyv e versen kivül az egyesek sajátkezü névaláirásában is hordja nyomát török vendégeink látogatásának.

Az akadémiát elhagyva, a Hungariába hajtattak vissza. Innét csak hárman mentek a budai királyi palotába és kertbe, Erődi kalauzolása mellett.

Az elutazás napját szombatra tüzték ki.

Az orosz- oláh katonai szerződés.

Az orosz-oláh katonai szerződés indokolásában többek közt ezeket mondja az oláh külügyminister:

„Miután minden kérésünk területünk semlegességének elismerésére és biztositására hiába való volt s miután a román kormány meggyőződött arról, hogy az orosz csapatok átvonulása föltétlenül szükséges és elhatározva volt, kénytelennek érezte magát immár ssak fentartásunkra, csak a román állam jogai és intézményeinek elismerésére és biztositására, valamint határaink integritására gondolni. Gondoskodnunk kellett népünk biztonságáról a jelentékeny számu csapatok békés átvonulásával szemben is. Ez a czélja az előterjesztett conventióknak. Nincs más jellegük, mint politikai egyéniségüük tiszteletbentartása a háboru folyama alatt is, amint az a párisi szerződés által biztositva van; tiszteletbentartása határaink statusquójának, jogaink- és intézményeinknek. Helyzetünk a szerződés által nem változik s nem követeltetik közreműködése hadseregeinknek sem, melynek bivatása: senkit meg nem támadni, hanem határainkat a lehetőségig megvédelmezni.

A conventiók szabályozzák hatóságaink viszonyát az orosz katonai hatóságokhoz; vonatkoznak a hadsereg szükségleteire, melyek teljesen kifizettetnek. Hogy ily egyezmények nem az ottomán kormánynyal köttettek, ez magasabb rendü okokból, melyeket nem szükséges megjelölni; valamint azon okból is, hogy a jelen körülmények között a portával kötött ily egyezmény nem jelentené egy sereg békés átvonulását országunkon, hogy az ellenséget idegen földön fölkeresse, hanem jelentené a harcztérnek Romániába áthelyezését — a saját beleegyezésünkkel. Ez, ugy hiszszük, nem lehet nemzetünk szándéka. Azonkivül a porta nem tartotta helyén valónak velünk szemben elfoglalt negativ állásából kilépni.“

A tulajdonképeni conventióhoz következő bevezetés van csatolva:

„Az orosz császári kormány a többi hatalmakkal egyetértve és arra törekedve, hogy a szultán keresztyén alattvalóinak sorsát javitsa, a garantirozó kabinetek figyelmét azon szükségre irányozta, hogy hathatósan biztositassék a portától követelt reformok keresztülvitele. A muzulmánok izgatottsága és a török kormány gyengesége nem engedik remélni, hogy a török hatóságok komoly rendszabályokhoz fognak nyulni a reformok keresztülvitelére, ennélfogva egy kivülről jövő katonai interventió szükségesnek (?) látszik. Ha a bekövetkező események arra kényszeritenék Oroszországot, hogy hadseregét az európai Törökországba küldje, az orosz kormány hajlandónak nyilatkozik a román állam területének sérthetlen fentartása mellett egyezségre lépni ő fensége a fejedelem kormányával.“

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A „KELET“ magán-távirata.

Feladatott **Budapesten** május 5. d. e. 10 ó. 50 p.
Érkezett Kolozsvárra május 5. d. e. 11 ó. 32 p.

Az oroszok Karsig előnyomultak, Karsot cernirozták, sőt hir szerint be is vették. Erzerum az ázsiai határon fenyegetve van. Itt száznegyvenezer oroszszal hetvenezer török áll szemben.

A porta kitiltotta a Feketetengerről az orosz hajókat. Három nap alatt az orosz kikötők zár alá jönnek, addig bejutni és öt napig kijönni szabad.

Aegyptom tizenkétezer embert állitott ki, a többi Suez védelmére marad.

Románia moratoriumot hirdetett.

Az oroszellenes román lapoktól a postai vitel eltiltatott.

A török vendégeknek az országgyülési képviselők pártkülönbség nélkül bucsulakomát adtak. A lakoma fényesen sikerült. Este a népszinházban folytonos óvátió volt a törökök mellett. Este roppant fáklyás menet volt a Dunaparton ezer fáklyával. Szücs és Herman oroszellenes beszédeire Mehemed és Szulejmán feleltek.

Reggel könnyek közt történt a bucsu. Elmentek Triest felé haza.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1877. május 5.

Esküdtszéki-tárgyalás volt ma délelőtt a helyi kir. törvényszéknél. Ugron Gábor ez alkalommal mint vádló lépett fel Gerich Adolf kir. közjegyző ellen a „M. P“. 1876 évi 238 számában megjelent, Gerich Adolf és Kassai Ignácz által aláirt válasz becsületsértő kifejezései miatt. E válasz Ugron urnak egy szintén a „M. P.“-ban nevezettek ellen megjelent azon nyilatkozatára adatott, melyben kijelenti, hogy a mit Gerichék hiresztelnek felőle, hogy kértek tőle lovagias elégtételt és nem adott: az „nyomorult rágalom“; tőle nem kértek, ő meg nem kérhet, mert Gerichéket lovagias elégtételre képtelennek tartja és ismeri. Erre Gérichék válaszukban kijelentik, hogy az, mintha ők azt hiresztelték, volna, mivel Ugron vádolja, az „nyomorult rágalom“. Hogy pedig ők nem kértek elégtételt, az onnan van, mert Ugron az ellene irt és e válaszban felsorolt kifejezéseket zsebrerakta és igy ők meg Ugront tartják lovagias elégtételre képtelennek. Ugron Gábor a mai esküdtszéki tárgyalás alkalmával előadja, hogy ő azon kifejezésekért Kassay Ignácz ellen, a sajtópert azonnal meginditotta és hogy nincs elintézve, az nem rajta mult, szerdán, május 9-én tárgyalva lesz; hogy üldözte vádlottat az igaz, de kötelessége a független embereknek védeni az elnyomott népet és rámutatni a tisztviselők visszaélésére, a mit oly sürüen elkövetnek. De ő tényeket sorolt fel Gerich ellen, a miket be is tud bizonyitani, Gerich pedig a mások rágalmait gyüjté bokrétába, mert tényekről nem tudott volna szólani. Gerich is akart sajtópert inditani, de látva, hogy ő be tudja bebizonyitani azokat, elállott tőle azon általa nem helyeselhető mentség mellett, hogy az esküdtek itéletében nem lehet bizni: azok mindenkit felmentenek Ugron reméli, hogy Gerich e nézete fényesen lesz megczáfolva most Gerich elitéltetésével, ennek igazolnia kell, hogy a becsületbeli megtámadások nem maradhatnak megtorlás nélkül, mert különben a sajtó szabadsága a szabadosságba csap át. Gerich Adolf védelmében előadja, hogy itt sem ő volt a támadó, hanem Ugron, ő csak önvédelemből válaszolt és nem vádolta, hanem fejére olvasta Ugronnak, a mivel mások vádolták és a mikért ő nem vett elégtételt. Azok a kifejezések, miket ellene idézett válaszában, nem mind azon czikkből vannak kivéve, a melyért Kassai ellen Ugron sajtópert inditott, hanem olyanokból is, melyeket egyszerüen agyonhallgatott. A vádló és vádlott a dologra nem tartozó számtalan oly vádakkal vádolták kölcsönesen egymást, a melyeknek itt helye nem lévén, az elnök által többszörösen félbeszakittattak. Az esküdtek az 1-ő kérdésre, ha vádlott irta-é az incriminált czikket egyhangulag igennel feleltek. A 2-ik kérdésre foglaltatik-ē az incriminált czikkben becsületsértés? egyhangulag igennel. A 3-ik kérdésre. Vétkes-é ezért vádlott, vagy nem? Hat igen és hat nem; e szerént vádlott Gerich Adolf felmentetett és Ugron Gábor elmarasztaltatott a biróságilag 131 forintban megállitott költségek megfizetésére.

— **Màjálisok.** A helybeli róm. kath. főgymnasium ifjusága folyó évi május hó 12-én a „Török vágáson“ zártkörü majálist rendez. Kedvezőtlen idő esetében a májális a „Lövöldében fog meglartatni. — A kolozsvári ev. ref. főtanoda ifjusága f. évi május 9-én szerdán (rosz idő esetén 12-én szombaton) a „kolozsmonostori“ erdőben szintén zártkörü májusi ünnepélyt rendez, melyre következőleg alakult meg a rendező bizottság: Régeni Ferencz biz. elnök. Nagy Ferencz biz. jegyző. Dadai Ferensz, Desbordes Victor, Geltch Lajos, Kiss Márton, Löthe József, Nemes Elek, Nuricsán József, Pánczél Zsigmond, Jókai Mór, Velits Károly, Mózsa Attila.

— **A kolozsvári** szinházban történt és tegnap jelzett botrányt illetőleg arról értesülünk, hogy a páholyban az előadás kezdetén hárman voltak ugyan, de a mikor a botrány történt a három fiatal ember közül egyik többé nem volt jelen.

— **Egy szenvedélyes** hirlapolvasó, kinek az a passiója, hogy minden lapot s igy az „Ébredés“-t is végig olvassa, kétszer 5 frtot küldött be az árvaház javára szerkesztőségünkhöz azon esetre, ha a nevezett lap szerkesztője szives lesz az „Ébredés“ mai számában levő athéni és serajevói levelek eredeti boritékát és a kalafati távirat eredetijét felmutatni. Bizunk a szerkesztőség jószivüségében, hogy egy kis jótékonyság kedvéért kielégiti azt a kiváncsi urat.

— **Felhivás.** Hogy a n. é. közönségnek, különösön épen az egész téli idényre páholyt bérlőknek lehető müélvet szerezhessen, számos hirneves müvészt és müvésznőt vendégszerepeltetvén az igazgatóság, az ezekkel kikötött szünetet előadások a bérletet akaratlanul annyira a kiszabott időn tul nyujtották, mikép teljesen lehetetlenné vált a bérletet is egészen lejátszani s a társulattal is a szerződésszerü határidőre Nagyváradon megjelenni. Az igazgatóság azonban a n. é. bérlő közönség anyagi kárát nem ohajtván, készséggel megtériti a bérletből le nem játszhatott nehány számra eső összeget. A kik ezt kivánják, méltóztassanak folyó hó 5-étől 7-éig este 6 óráig bezárólag a pénztárnál rendelkezni. A visszatérités ki nem bérelt páholy-, támlás- és zártszék jegyekben is érvényesithető. Kolozsvárt 1877 májás hó 4-dikén. A nemzeti szinház igazgatósága.

— **Meghivás.** F. hó 6-án (vasárnap) d. e. 10 órakor az egyetemi körben önképzőköri gyülés tartatik, melyre a t. tagokat meghivjuk. Tárgyai: 1) Fekete József birálata Nemes Eleknek „a feudalismus jellemzése“ czimü értekezésére, 2) A választmány javaslatának előterjesztése a zárünnepély érdekében s ennek részletes megállapitása, 3) Két tagnak kijelölése szavallatok tartására, az ügykezelési szabályok 29. §-a értelmében, 4) Inditványok. Kolozsvártt, 1877. május 5. Hamary Béla, e. i. elnök. Jánosi Béla, h. titkár.

— **Saissy Amadé** urat, a budapesti felolvasásairól előnyösen ismert franczia tanárt, alighа nem lesz alkalmunk Kolozsvártt is hallani. A tanár ur ugyanis több kolozsvári ismerősétől, kik a fővárosban tartott felolvasásai utján jöttek vele ismerettségbe, felszólitást kapott, hogy jöjjön le Kolozsvárra nehány felolvasást tartani, mire Saissy ur hajlandó is lenne, haugyan Kolozsvártt a körülmények elég kedvezők ilyes nyilvános felolvasásokra s elég nagy közönségre lehetne számitni. Saissy urat olyan jó hir előzi meg a magyar fővárosból, hogy semmi kétségünk sincs az iránt, hogy mindazok, kik Kolozsvártt beszélik vagy legalább értik a franczia nyelvet, sietnének meghallgatni Saissy ur szellemdus, érdekes irodalom- és müveltség-történelmi felolvasásait, annyival is inkább, mivel azok nyilatkozataitól, kik őt a fővárosban hallották, valamint abból a körülményből itélve, hogy budapesti felolvasásait mindig a legválogatottabb közönség hallgatta s értekezéseit a „Fővárosi Lapok,“ „Hon“, „Pesti Napló“ s más fővárosi lapok egész terjedelmökben, tárczaczikkek alakjában mindig a legnagyobb elismeréssel ismertették, a legnagyobb mérvben érdekeseknek s a meghallgatásra kétségtelenül érdemeseknek kell tartanunk. Részünkről, mi igen örvendenénk, hogy Saissy urhoz szerencsénk lehetne; s reméljük is, ha az ügy érdekében fáradozóknak sikerülni fog az érdekes felolvasások megtartását biztositni.

— **Petőfiről.** Sadrich József a Petőfi életbenlételéről közelebb felmerült hirek következtében, annak bebizonyitására, hogy a nagyköltő életben léte nem absolut lehetetlenség, a „Szabadság“-ban azt irja, hogy nehány héttel a segesvári csata után, a midőn mint sebesült a Bacon-féle kórházban feküdt Segesváron, egy román paraszt azt beszélte neki, hogy ő egy sebesült magyar honvédet tizennégy napig rejtegetett és ápolt, s azután őt egészen az oláh határig kisérte, a hol ez magát vele mint Petőfi Sándor megismertette. Minthogy pedig Kálnoky György alezredes azt állitja, hogy ő tizennégy nappal a segesvári csata utáu Petőfit és kisérőjét a koronkai uton látta, más részről az is tudva levő dolog, hogy akkor az oláh határszéien kazákok portyáztak, tehát nem épen lehetetlen, hogy Petőfi ezek által elfogatott és később Sziberlába számüzetett. — Fájdalom, ezen utóbbi versio is csak oly valószinütlen, mint az előbbeni.

— **Löher Ferenczet** megéljenezték. A hires „magyarenfresser“ bizonyára soha sem álmodott arról, hogy a barbar „éljen“ szót valaha az ő neve mellett is fogják kiáltani. Ez is megesett és pedig a magyar történelmi társulatban. Fraknói Vilmos ugyanis jelentést tevén a müncheni levéltárban tett kutatásairól, fölemlité, hogy a levéltár igazgatója Löhner Ferencz különös előzékenységgel fogadta, kutatásában segédkezet nyujtott neki s kivihetőnek mondá, hogy a levéltárból a Magyarországra vonatkozó okiratok Budapestre szállittassanak. „Éljen!“ éljen!“ hangzott minden oldalról, és Franz von Löhert megéljenezték. Mégis történik valami uj a nap alatt.

— **Bismarck emlékszobrát** mult hó 29-én leplezték le Kissingenben, a városi hatóságok, egyletek és nagyszámu közönség jelenlétében. A császár rendeletére a belügyminiszter is megjelent az ünnepélyen. Az emlékszobor 4·80 méter magas s a herczeget vértes ezredesi egyenruhában ábrázolja fedetlen fővel, kardjára támaszkodva. Mellette egy tölgytörzs, melyen tábori sapkája s ezalatt papirtekercs van birodalmi kancellárrá való kineveztetésének évszámával. Kissengen a leleplezés alkalmából ünnepi szint öltött s nagy diszlakomát rendezett.

— **A budapesti nemzeti casino** 50 éves fennállásának emlékünnepét tegnapelőtt ülte meg fényes lakomával. Százharmincz casinói tag jelent meg, köztük négy alapitó: Havas József, gr. Mikes János, Szögyényi László és Bohus J. A miniszterek közül láthatók voltak: Tisza Kálmán, Széll Kálmán, Péchy és b. Weincheim Béla. Az elnöki széket Majláth György foglalta el, először áldomást mondva a királyi párra, majd hosszabb szónoklatot tartva a casinó 50 éves életének számos örvendetes mozzanatáról. A lelkesen fogadott beszéd után Szögyényi László vette át a szót, ki után később Podmanczki Frigyes báró mondott áldomást a gr. Károlyi családra, mit Károlyi Pista viszonzott a Podmaniczky család éltetésével.

— **Petroleumégés Milanóban.** A Via Santa Radegonda Milanóban nagy tüzvész szinhelye volt april'24-én, melynek több emberélet is eset áldozatul. Egy gyógyfüárus cselédje ugyanis gyertyával ment le a pinczébe, hol több petroleum és neolinnal telt hordó állott, melyeknek gáza meggyult s a leány sulyos égési sebekkel alig birt menekülni. Egy pillanat alatt már az egész ház pokoli lángban állott; a bolt padozata a jelenvolt személyzettel és vásárlókkal együtt beszakadt s velőt rázó kiálltás hangzott a pinczébe zuhant sebesültek és haldoklók ajkairól. A tüzőrség és katonaság localisálta a tüzet, miután még többeket szabaditott ki az égő házból. A romok közül 3 szénné égett hulla került elő s hat egyén kapott sulyos sebeket.

— **A csehországi** kladnói bányászok, számra mintegy 12,000-en, nagy nyomorral küzdöttek egy idő óta. Május elsején tehát a helyett hogy munkához fogtak volna, a férfiak nagy tömegben, de a legszebb rendben a városba vonultak s kimondották, miszerint nem fognak előbb dolgozni, mig napibérök fel nem emeltetik. A kerületi főnök a helyszinére érkezvén, alkudozni kezdett a mozgalom vezetőivel, minek eredménye az lett, hogy 550 munkás elbocsáttatott, a többiek pedig ismét megkezdték a munkát. A szerencse istenasszonya különben megkönyörült a kladnói munkásokon, kik mint távirják, a tegnapelőtti brünni huzáson csaknem egy millió forintot nyertek.

KÖZGAZDASÁG.

Szőlészeti szabályrendelet.

(Az erdélyi gazdasági egylet javaslata a törvényhatóságokhoz.)

(Vége.)

56. §.

A szőlőbeni kihágások tekintetében mind a vizsgálat, mind a büntetés elévül, ha az a kihágás elkövetésétől számitva 3 hó alatt a szőlészeti választott biróság előtt a tettes ellen meg nem indittatott, rendes polgári törvény utján azonban ezentul is érvényesithető.

XIX. A kihágásokról.

57. §.

Mindenki a felesketett szőlészeti védszemélyzet felszólitásának engedelmeskedni köteles, ellenben ez is minden törvénytelen eljárástól szigoru felelősség terhe alatt tartózkodni köteles.

58. §.

Ha valaki szőlőbeni lopás, vagy egyéb kihágás elkövetésén rajta éretik: az, ha idegen, vagy nincs bizonyos állandó lakása, a szőlészeti felügyelő személyzet által eltogandó.

Más személyek csak akkor foghatók el, ha ellent állanak, a védszemélyzetet szidalmazzák, ellene tettlegességgel lépnek fel, vagy tetemes kárositást visznek végbe.

59. §.

Ha valaki, ki az 58. §-hoz képest efogható, arról a helyről, hol tetten kapatott és letartóztatott, elszökik, ilyen esetben a szőlészeti személyzet által üldözőbe vétethetik és a felügyeleti terület határain kivül is elfogható.

60. §.

A felesketett szőlészeti védszemélyzet köteles a lopáson, vagy más kárositáson ért és ennek elkövetésén rajta kapott személytől az eltulajdonitott tárgyakat, valamint a lopás vagy más áthágás elkövetésénél használt eszközöket elvenni.

Ugyancsak a védszemélyzetnek jogában áll valamely kihágás elkövetésének gyanujával alaposan terhelt személyektől, kik idegen vagyonban találtatnak, a rendesen szőlőtermények leszedésére, betakaritására stb. alkalmas és náluk talált eszközöket elvenni, ha e személyek máskülönben teljesen igazolni nem tudják, hogy ezen eszközök miért vannak náluk.

61. §.

Minden elfogott személy haladék nélkül a községi elöljárósághoz, az illetékes hatóság elébe leendő állittatása végett bekisérendő.

Az elvett tárgyak és eszközök hasonlóképen a községi elöljáróságnak haladék nélkül átadandók, mely azokat a károsnak, ha ismeretes, elismervénye mellett azonnal kiadni tartozik.

Ha a káros ismeretlen: a községi elöljáróság annak kitudása czéljából a kellő intézkedéseket megtenni s mindenesetre a felől gondoskodni köteles, hogy az elidegenitett tárgyak, ha romlásnak vannak kitéve a még ki nem tudott káros javára értékesittessenek.

A lopás vagy kihágás elkövetése következtében elbokzott tárgyak, vagy az azok értékesitéséből begyült pénz a községi iskolai alap javára adatnak, ha az ismeretlen tulajdonos — lefizetvén vagy kiállván a reá szabott büntetést azoknak kiszolgáltatását az elkövetett kihágástól számitandó 3 havi határidő alatt nem követelte.

Ugyanezen alap javára esnek az elvett eszközök is, ha az illetékes hatóság nem mondja ki igazolatlan lefoglalás miatt azoknak visszaadását.

62. §.

Ha a szőlőállatok által károsittatik meg, szőlészeti védszemélyzet tartozik a magán megzálogolást a káros helyett eszközölni. A tartás és élelmezés költségeit azon idő alatt, mig a marha zálogban volt, annak tulajdonosa megtériteni köteles.

63 §.

A szőlőnek marhák általi megkárositása esetében a tulajdonos a kártéritésért felelős, akár történt záloglás, akár nem; még pedig akkor is, ha a kártevő marhák másokkal egy csordába egyesitve és ugyanegy pásztor őrizetére voltak bizva. Sertés, juh és kecskék által elkövetett károknál a szőlészeti bizottság, mint választott biróság az illető tulajdonosokat a kár megtéritésén kivül még a kihágás elkövetése körülményeinek megfelelő pénzbirsággal is megrovandja.

64. §.

Ha jelen szabályrendelet határozatai ellenére a szőlőkben pásztor legeltet, kinek felügyeletére a legelő marha bizatott, első rajtaéretés esetében a községi iskola alapjavára 10 frt birsággal büntetendő a kár megtéritésén kivül; ismétlés esetében 14 napi fogság-büntetésen kivül megfosztatik azon jogtól is, hogy a községben pásztor lehessen.

Ha olyan állat találtatik legelészve, mely nem volt átadva a pásztor felügyelete alá, annak tulajdonosa ezért minden darab állatért első izben 2 frt, másodizben 10 frt, harmadizben 15 frt pénzbirsággal büntetendő. Fizetésképtelenség esetén az elitéltnek szabad tetszésére bizandó, hogy a büntetés értékét napszámmal is kiegyenlithesse.

A büntetésen kivül, az állat tulajdonosai, vagy a pásztorok, kik egyetemleg felelősek, az illető szőlő tulajdonosának teljes kártéritéssel tartoznak. Mihelyt az ilynemü legelés által okozott kár az illető földbirtokosnak tudomására jut: az jelentse fel azt a községi, illetőleg körjegyző utján a szőlészeti bizottságnak és községi elöljáróságnak.

66. §.

A szőlőkben és közvetlenül ahhoz tartozó részletekben történt akármi nemü kárositást, tolvajlást a szőlőpásztor, őr, szőlőcsősz 24 óra alatt a tulajdonosnak bejelenteni köteles, ennek elmulasztása esetében mindazykról ő felel és annak becsértékét megtériteni ktteles.

A feljelentett kárositást, tolvajlást a tulajdonos a helybeli elöljáróság által becsülteti meg.

67. §.

Ha a káros a becsléssel nincs megelégedve, uj becslést eszközöltethet, melynek végrehajtása czéljából kérésére a szolgabiró egy tagot nevez ki a másodikat a káros, a harmadikat pedig ezen kettő választja. Ha pedig ezek a harmadiknak választásában megegyezni nem tudnak, ezt is a szolgabiró nevezi ki.

68. §.

Az okozott kár akkép becsülendő meg, hogy nemcsak a kihágás által okozott rongálás értéke, hanem azon veszteség is tekintetbe veendő, mely a jövő termésekben beállhat, ennélfogva a megrongált — tőkére nem mivelt — szőlőtőknél a tettes, vagy a marha tulajdonosa által két évi termés téritendő meg. A kártalanitási összeg a károsnak azonnal készpénzben kifizetendő.

69. §.

A becsüdij az által előlegezendő, ki a becsüt kérte, de a kárt okozó tartozik azt megtériteni, ha pedig a tettes nem tudható ki: a pásztor felelős a becsüdijakért és azokat megfizetni tartozik.

A becsüsök diját a szőlészeti választott biróság határozza meg, mindazonáltal a törvényhatóság által megerősitendő.

70. §.

Ha a kár megállapitása s illetőleg megbecslése végett a helyszinének a községtől való nagy távolsága miatt oda szekérrel kell kimenni: az esetben, ha a becslést kérelmező alkalmas szekeret bocsát a becsüsök rendelkezésére s azőt terhére fuvarköltség fel nem számitható; ellenkező esetben a helyi viszonyokhoz képest, igenis, mely kártevő által szintén megtéritendő.

71. §.

A becslés foganatositásá nem szabad a becsüdijak letételétől vagy a szekér előállitásától függővé tenni. Ha a községi becsüsök bármi okból megtagadják a becslést, annak foganatositása a 67. §. szerint történik.

72. §.

Ha a szőlészeti választott biróság által a kár és költségek megtéritésére itélt személy vagyontalansága miatt a kárt pénzül meg nem fizethetné, a szolgabiró által a megitélt összegnek napszámtétel által leendő kiegyenlitésére kötelezhető.

XXI. Felfolyamodás.

73. §.

Azon felek, kik a szőlészeti bizottság határozatával megelégedve nincsenek, ennek vételétől számitott 8 nap alatt irásban a törvényhatósági közigazgatási bizottsághoz folyamodhatnak.

A törvényhatósági közigazgatási bizottság végérvényesen dönt, határozatai ellen jogorvoslat nincs és azokat a szolgabirák végrehajtani tartoznak.

XXII. Ezen szabályrendelet alkalmazása és végrehajtása.

74. §.

Ezen szabályrendelet életbelépését mindazon városokban és községekben, melyeknek határán egybefüggő szőlőkertek és szőlőhegyek léteznek, valamint annak szoros megtartását erre hivatott közegei által a megyei és városi közigazgatási hatóság felügyeli és ellenőrzi és minden év végén a szőlészeti bizottságok rendes működésükről szóló jelentést bekéri s a szőlészeti ügyek szabályos folyamáról magának ez által meggyőződést szerez.

Kimutatás.

A tordai kisegitő társulat forgalmáról 1877. április havában.

Bevétel.

Pénztári maradék márczius hóról 3701 frt 55 kr. Havi rendes és rendkivüli betét 4402 frt 24 kr. Könyvdijban 1 frt 50 kr. Kamat, provisio és váltódij 1468 frt 51 kr. Bélyeg dijban 46 frt 50 kr. 196 tagtól visszafizetett kölcsön 46.521 forint.

Összesen 56,141 frt 30. kr.

Kiadás.

199 váltó mellett kölcsön 48.029 frt. Kezelési kiadás 310 frt 51 kr. Bélyegre 45 frt 75 kr. Tőke visszafizetés 5657 frt 28 kr. Pénztári készlet 2098 frt 70 kr.

Összesen 56,141 frt 30 kr.

Tordán 1877. május hó 1-én.

Közli a felügyelő választmány.

Távirati tudósitás a bécsi tőzsdéről.

Május 3-án 6% Metaliques 58.25 frt. Kamat — — 5% Nemzeti kölcsön 63.90. frt- Arany járadék 106.75 1860-ki államkölcsön 70.45 Bankrészvények 765. Hitelrészvények 137.90—— London 128.85 Ezüst 111.25 Cs. kir. arany 6.13 Napoleond'or 10.30 ½ 100 mark német. értékü 63.30

Urbéri kötvények: Magyarországi 72.— Temesi 70.— Erdélyi 68.50 Horvátországi —.—

Nemzeti szinház.

Kolozsvártt, vasárnap május 6-én. 1877.

Bérlet **184-ik sz.**

másodszor:

VERESHAJU.

Eredeti népszinmü népdalokkal, 3 felvonásban Irta Lukácsy Sándor, zenéjét szerkesztette Erkel Elek.

Kezdete 7 órakor.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Békésy Károly.

Nyilttér*)

Meghivás.

Raktáromba e napokban egy leg nagyobbféle Hydrofor (vizszerzőgép érkezett, melyel a t. kolozsvári önkéntes tüzoltói egylet parancsnoksága engedelmével, és vizsgálata alatt a helybeli tüzoltók által ma vasárnap délután 5 órakor a Széchenyi-téren nyilvános próba tartatik, melynek megszemlélésére bátorkodik a t. cz. városi közönséget meghivni

mély tisztelettel:
Walser Ferencz,
fióktelepe.

*) E rovat alatti közleményekért nem vál al felelősséget a Szerk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

(39) (4—*)

BÉCS 1873. PÁRIS 1867.

EGÉSZSEG, IFJUI ÉLETERŐ ÉS SZEPSEG
ESZKÖZLÉSÉRE LEGHASZNOSABBNAK ELISMERTETTEK ÉS AJÁNLTATNAK
A LONDONI-, PÁRISI- ÉS BÉCSI VILÁGKIALLITÁSOKON
KITÜNTETETT GYOGYSZERES ILLATSZEREK,

BÁNYAY LITERÁTI KÁROLY
DIPLOMAT. GYÓGYSZERÉSZTOL, KOLOZSVÁRTT.

CSÁSZÁRI KIRÁLYI SZABADALMAZOTT GYÓGYSZERES NÖVÉNYI:

„VICTORIA PARFUM.“
Egészséget, szépséget, életerőt, ifjui tehetséget eszközöl, meggyógyit Rheumát, köszvényt s ez a legkellemesebb füstölő és illatszesz. 1 üveg ára 1 frt 40 kr.
☞ Ezen illatszert ő Felsége ERZSÉBET császárné és királyné legmagasabb elismeréssel palota-füstölőül elfogadni kegyeskedett.

AROMATIN SZÁJVIZ.
A foghust szilárditja, az ingó fogakat megerősiti — romlástól óvja és fogfájás ellen a leghasznosabb gyógyszer. Ára 1 frt 25 kr.

VÉNUS SZÉPSÉGPOR.
Az arcznak és a testbőrnek bámulatos szépséget, tartós finom simaságot rögtön előidéz és minden pattanásokat eltávolit Nagydobozzal ára 1 forint.

KITÜNTETETT BAJUSZPEDRŐ.
Melyből ő Felsége magyar királyá koronáztatása korszakában elfogadott. Védjegyes érczdobozzal, szőke vagy barna szinü, ára 50 kr.

„JUVENTAS HAJIFJITÓ.“
Az ősz haj, szakál, bajusz és szemöldök ifjukori természetes szőke-, barna- vagy fekete szinét állandólag visszaadja. Használati eszközökkel és utasitással, dobozban rendezve 3 frt.

BALSAMIN HAJESSENTIA.
A hajkorpát rögtön eltisztitja, a haj tövét erősiti és a haj kihullását megszüntetni, ára 1 frt 25 krajczár.

SZAKÁL-, BAJUSZ- ÉS HAJNÖVESZTŐ
BALSAMIN POMÁDÉ.
Legbiztosabb szer a hajnövése elősegitésére és a haj erősitésére. Bronzfedős tégelyben, ára 1 ft.

BRILLIÁNS FOGPOR.
A fogakat hófehérre tisztitja, odvasodástól és büzödéstől megóvja. Védjegyes nagydobozzal ára 1 forint.

ÁMÁNTINÉ SZÉPITŐVIZ.
Szeplőt, májfoltot, bőrverességet eltávolit, s az arcz és testbőrnek azonnal csodaszépséget eszközöl, ára 1 forint.

Raktárak: Budapesten Török József ur gyógyszertárában és Kertész T. Sárkány J. M.— Nagy-Váradon: Huzella Mátyás és fiai.— Debreczenben: Czepesi.— N.-Szebenben: Albrecht A. uraknál.— Bécsben: a m. kir.-hoz czimzett gyógytárban.

Ezen kitüntetett gyógyszeres illatszerek hasznosságáról való hivatalos elismerések tanusitásai közölve vannak. „A méter és régi mértékek könnyen érthető átszámitása“ czimü zsebkönyvben, kiadta Bányay L. K. Kolozsvártt.— Bolti ára 20 kr.

KATARRHUS CZUKORKA. Rekedtség és köhögés ellen ez a leghasznosabb. 1 csomag ára 20 kr.

TÜDŐ GYÓGYSZÖRP. Mellfájás, toroklob, gége- és tüdősorvadásban szenvedőknek egészséget eszközöl, ára 1 frt

EGÉSZSÉGI KÁVÉ. Gyermekek, gyöngélkedők és betegek számára mint legegészségesebb TÁP-KÁVÉ orvosilag ajánltatnak. 1 csomag ára 20 kr. o. é.

Megrendelhetők BÁNYAY L. K. gyógyszerésztől Kolozsvártt.

A nők és leányok ezerei

dr. Aly Bey Mustapha tanár hires **serail-balzsamának** köszönhetik meglepő viruló kinézésüket.— Ennek a **serail-balzsamnak bámulatos** hatása van, már csak rövid ideig tartó használat után is **gyenge, sovány egyéneknek óhajtott, a szépészeti fogalmaknak megfelelő testkerekedséget kölcsönöz, a mellet és karokat plastikussá, teljessé, gömbölyüvé, bujává alkotja,** s ez által az egész külső megjelenést **természetes kecscsel és kellemmel** önti el.— A **serail-balzsam** meggátolja az emlitett testrészek minden ellankadását és ellágyulását kiállott **roszállét** után, nevezetesen **gyermekágy** után s a leghiresebb tanárok által az egészségre nézve hasznosnak lön elismerve. Ára: 1 eredeti palaczk 1 frt 75 kr.

Serail-virág-szappan, mint a serail balzsam pótszere gyorsabb sikerre nézve, 1 darab 40 kr.

Serail-arczkenőcs, liliomfehér, az arczbőrnek folytonos vakitó fehéren tartására.— Rózsaszin, fiatal igéző arczszin előállitására.— E mindkét arczkenőcs hatása, teljes ártalmatlanság mellett, meglepő s oly finom, hogy sem érzék, sem a legélesebb szem által észre nem vehető. 1 kis tégely ára 80 kr., nagy 1 ft 50 kr.

Glycerin-szépségtej. Százezerek csupán ezen világhirü börtisztitó-szernek köszönik szép, tiszta, fehér, fiatal arczukat. Ez a bőrt megtisztitja, megsimitja, megfiatalitja, azonnal elenyészteti a szeplőt, májfoltot, fokadékot és himlőhelyet, s az arcznak gyönge szint kölcsönöz. A sikerre nézve kezesség vállaltatik. 1 nagy, az egész gyógykezelésre elegendő palaczk ára 1 frt 50 kr.

Hölgy-por, fehér és rózsaszin; szárazon használva azonnal a legszebb természetes arczszint kölcsönzi. 1 doboz ára 50 kr., legnagyobb doboz 90 kr.

Hajfestő-tinktura Kluge tanártól, szőke, barna és fekete. 1 nagy üveg ára 2 kefével és főpirattal 2 frt. Rögtöni hatásra nézve kezesség, ártalmatlan.

Rezeda-göndör-hajkenőcs dr. Borchardtól. Rövid használat után a haj fényes és hullámzó lesz s meggátolja a szürkülést. 1 kristály tégely ára 65 kr.

Deget-balzsam-szappan dr. Kolbetól. Sömör és mindenféle bőrkiütés ellen kizárólag egyetlen ismeretes szer. 1 darab 45 kr.

Szőrvesztő-szer, a vállan és karokon előforduló kellemetlen szőr fájdalom és hátrány nélküli eltávolitására. Nőknek nagyon fontos. 1 üvegecske ára 2 frt.

(173) (3—24)

Parfümerie Hygienique,
Bécs, Mariahilferstrasse 1.

MOLL Seidlitz-pora.

(8) (18—52)

Csak akkor valódi, ha minden doboz czimlapján a sas és az én sokszorositott czégem van lenyomva.

Büntető biróságí itéletek ismételten constatálták czégem és védjegyem meghamisittatását, azért óva intem a közönséget az ilyen hamisitványok vásárlása ellen, minthogy azok csak ámitásra vannak számitva.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára 1 frt. o. é.

Valódi minőségben kapható az x szel jelölt czégeknél.

Franczia borszesz sóval.

A legmegbizhatóbb önsegélyző szere a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyuladásnál a legtöbb betegség ellen, mindennemü sebesülések, fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyilt sebek, rákfekélyek, üszök, szemgyuladás, mindennemü bénulás és sérülés stb. stb. ellen.

Üvegekben használati utasitással együtt 30 kr. o. é.

Valódi minőségben a †-tal jelölt czégeknél.

Dorsch-halmáj-zsirolaj

Krohn M. és társa-tól **Bergenben** (Norvégiában.)

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló faj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasitással együtt 1 frt. o. é.

Valódi minőségben a *-gal jelölt czégeknél.

Raktárak. **Kolozsvártt:** (x†*) **Valentini Ad.** gyógyszerész. (x*) **Wolff Ján.** gyógysz. (x*) **Dr. Hintz György,** gyógysz. (x*) **Széki** Miklós, gyógysz. **Beszterczén.** (x) **Lang Károly,** gyógysz. **Déésen.** (x†*) Krémer Samu **Déván.** (x) Lengyel György gyógysz. **Dicsőszent-Mártonban.** (x) Fischer Ede, gyógysz. **Szebenben.** (x*) Müller K. gyógysz. (x*) Thalmayer F. (x*) Reissenberger A. F. **Szászsebesen.** (x) Reinhardt J. C. **Szerdahelytt.** (x) Schimert F. gyógyszerész. **Zalatna.** (x) Mihelyes S. gyógyszerész urnál. **Segesvárt.** (x) Teutsch J. B. urnál. **Brassóba.** (x†*) Fabik Ede gyógyszerész urnál.

Pagliano-szörp,

egyenesen Florenczből hozatva, vértisztitó hatása miatt általánosan ismeretes, 1 üveg ára 1 frt.— 1 ládát 12 üveggel 10 frtnak postautalvány általi beküldése mellett, bármentesen küld meg.

MOLL A., cs. k. udvari szállitó **Bécsben,** Tuchlauben 9 sz.

(387) (16—20)

Legkitünőbb szépitő-szerek.

Dr. BERINGUIER L.

KORONA-SZESZE
(A kölni viz quintessentiaja.) Eredeti üvegecskében 1 frt 25 és 75 kr.

Kitünő minőségben nemcsak mint illat- és mosdó-viz, hanem mint dicső gyógyereju segédszer, mely az illatszereket élesztí és erősíti.

Dr. Borchardt orvost. NÖVENY-SZAPPANA.
Az arczbőr szépitésére és épentartására, és minden bőrtisztátlanság ellen, valamint mindennemü fürdőkhöz nagy sikerrel használható.
☞ Lepecsételt eredeti csomagokban 42 kr. ☜

Dr. BERINGUIER NÖVÉNYI HAJFESTŐSZERE.
(Teljes tokban kefék és csészékkel 5 frt.)
Mint tökéletesen czélszerünek és teljesen ártalmatlannak ismert szer a hajak és szakál, ugy a szemöldök minden árnyazatu szinre való festési szerinti tartós befestésére.

Dr. LINDES tanár növényi rud-hajkenőcse
fokozza a haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyszersmind a hajidomoknak épen tartására.
☞ Eredeti darabja 50 kr. ☜

Dr. Béringuier növénygyökér-olaja
☞ hosszasabb használatra elégséges üvegecsében ára 1 frt o. é. ☜
A legalkalmasabb növényszerekből készitve, a haj és szakál épen tartása, erősitése és szépitésére, ugy szinte a kellemetlen fejkorpa és sömörképződés meggátlására.

Dr. Suin de Boutemard fogpasztája
egész és fél csomagocskákban 70 kr. és 35 kr.
A legjutányosabb, legkényelmesebb és legbiztosabb szer a fogak és fogsor épentartása és tisztitására; e pászta egyszersmind az egész szájüregnek igen jótékony üdeséget kölcsönöz.

Balzsamos olajbogyó-szappan.
Mint szelid és hathatós mindennapi mosdószer, még a leggyöngébb bőrű hölgyek és gyermekek számára is igen ajánlatik.
☞ Eredeti csomagban 35 kr. ☜

Dr. HARTUNG CHINAHÉJ OLAJA
A haj tenyésztésére és szépitésére a legjobb chinahéj lefőzése balzsam-olajjal.
☞ Ára 85 kr. ☜

Dr. Hartung NÖVÉNY-HAJKENŐCSE.
A leghathatósb, táplálóbb folyadékok és növényrészekből, a hajnövelés előmozditása és élesztésére. ☞ Ára 85 kr ☜

LEDER TESTVÉREK
balzsamos halmányolaj-szappana.
Legujabb finom és olcsó mosdószer.
Egy darab ára 25 kr. o. ért. 4 darabé egy pakétban 80 kr. o. é.

☞ Valamennyi fentebbi czikk, mint feltünő tulajdonságuk által dicséretesen bebizonyult tárgyak valódiságukért jótállással kizárólagosan kaphatók: **Kolozsvártt:** WOLFF J. és ENGEL J. gyógyszerészeknél, valamint: **Bethlenben:** Bernárdi Dániel gyógyszerész. **Beszterczén:** Fleischer Rudolf és Kelp Frigyes. **Brassóban:** Fabik Ede gyógyszerész urnál. **Földvárt:** Madhera Pál. **Kézdi-Vásárhelytt:** Fejér Lukács. **Maros-Vásárhelytt:** Fogarasi D. J. **Medgyesen:** Brekner Károly. **Nagy-Szebenben:** Stengel Sámuel és Albrecht Adolf. **Segesvártt:** Misselbacher J. B. és Oláh F. **Sepsi-Szent-Györgyön:** Csutak testvérek. **Szamosujvártt:** Placsintár Dávid gyógyszerész, és **Szász-Sebesen:** Weiszörtel özvegye és Baumann gyógyszerész, Reinhardt J. C. uraknál. **Sz.-Udvarhelytt:** Nagy Solymosi Koncz János András urnál.

!Figyelmeztetés! Óvunk mindenkit hamisitások ellen és legközelebb nemcsak a hamisitók de, a hamisitványok elárusitói neveit is, nyilvánosan kihirdetjük!!

RAYMOND és TÁRSA
Berlinben,
cs. kir. szabadalmak tulajdonosai és gyárosok.

(28) (68—*)

Gummi és halhólyagból készült
óvszereket (Cottons)
utánvétellel titoktartás igérete mellett, ducziját 2 frtól 6 frtig, küld **J. N. Schmeidler** gummi gyáros **Bécsben,** VII. **Bezirk Stiftgasse Nr. 19.**

(132) (6—12)

Welisch Adolf
„a római császárhoz“
czimzett nagy
férfiruha-raktára
most csak
Bécs, Wieden, Hauptstrasse 11 sz. a.
a Naschmarkttal szemben van,
(ezelőtt: **Keller és Alt**)
s ján ja legelegánsabb **férfi- és figyermek-ruháit;** továbbá a tavaszi idényre: **Gravelotte-felsőket** 12 frt., egyszinü **egész öltözéket** 18 frt. legolcsóbbra határozott árban.

Triesti általános biztositó-társaság.
(Assicurazioni Generali.)

(189) **Figyelmeztetés!** (1—6)

Van szerencsénk a t. cz. biztositó közönséggel tudatni, mikép „Kolozsvárt“ egy **főügynökséget** alakitottunk, a melynek vezetésével **RÉTY JÓZSEF** ur bizatott meg.

Budapest, 1877. május hó 1.

A triesti általános biztositó-társaság magyarországi **vezérügynöksége.**
Ellenberger. Krellwitz. Rott.

Hivatkozva a fennebbi körözvényre, bátorkodom az általam képviselt, jó hirnevéről ismert társaságot a legjobban ajánlani; felkérvén egyszersmind az igen tisztelt nagy közönséget, bárminemü biztositási ügyekben bizalommal ho zám fordulni.

A legolcsóbb dijak és a legkedvezőbb feltételek mellett társaságom biztosit:

tűz- és villám-, jég- és szállitási károk ellen; míveli továbbá az ugynevezett

életbiztositásokat is, és pedig a legkiterjedtebb combinátiókban.

Bármiféle felvilágositással készségesen szolgál:

a trieszti általános biztositó-társaság
„FŐÜGYNÖKE“
Réty.
Bel-magyarutcza 1. sz.

Nagyobb városokban és községekben **ügynökök** alkalmaztatnak.

(172) (3—3)

Megbizható, képességgel biró egyéneket
(utazókat vagy helybelieket),
kik a jelen időszakban oly nagy és veszélyes mérvben elterjedt, börzeüzérkedési vállalatok szédelgései ellen, a maguk és a nagy közönség érdekében közreműködni kivánnak, — hajlandók vagyunk megbizni **már 30 évnél tovább fennálló, s jóhitelü vállalatunk** értékpapirjainak elárusitásával. Feltételeink igen kedvezők, és a minden előnynyel ellátott értékpapirok elárusitása a czégünk iránti nagy bizalomnál fogva, hihetetlenül könnyü módon történhetik.— Zárt ajánlatok elfogadtatnak, vagy személyes megkeresések tétethetnek a

Pesti bank- és váltó-intézet-nél,
Budapest, Józseftér 6. sz.

Franczia pezsgőket,

Bordeauxi és Burgundi vörös és fehér borokat,
Malaga, Medeira, Marsalla, Sherry, Port dessert borokat,
TOKAJI és MÉNESI ASZUKAT,
Érmelléki és **Magyarádi** asztali és minden jelesebb hazai **vörös** és **fehér, pecsenyeborokat,**
ugyszinte
FRANCZIA és HOLLANDI liqueuröket,
Jamaica rumot és teát
a legfinomabb minőségekben és a **valódiságérti kezesség** mellett ajánlanak

LÁPOSSY F. és TÁRSA
BUDAPEST,
Deák-utcza 3 és **egyetem-utcza 2.**
Árjegyzékünket kivánatra bérmentve megküldjük.

☞ **Különösen figyelembe ajánljuk** kitünő és tiszta **ó tokaji aszuborunkat,** mely az orvosi kar által is gyakran ajánltatik üdülő betegeknek s gyenge gyermekeknek. (190) (1—12)

3000!!
hálatadó és tökéletesen kigyógyult egy évben! **Kamen D. J. által Prágában 1421/II.** összeállitott
növényi növénygyökér-keverék
használata következtében, mely **tüdőtuberkulózis, sorvadás, a tüdő emphysemjei** és **idült köhögésnél** oly rendkivüli eredményeket mutathat fel, hogy minden ajánlgatás fölöslegés, — azt az ezernyi hálanyilatkozatok bizonyitják.
Kamen D. J. ur, Prága 1421/II., ezen gyógyszert minden országba széttküldi csomagonként 60 krjával használati utasitással együtt postautánvét mellett.
Magyarul is leveleztetik.
(194) (1—6)

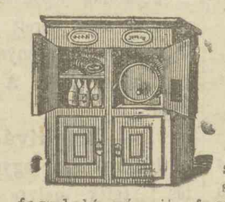

Mérnök
Bollinger Ferencz
hordozható jégpinczék gyára
Bécsben,
ajánlja elismert legjobb szerkezetü és kitüntetett
hűtő-készülékeit
sör, viz, tej, vaj, nyers hús hűtésére; **ételhűsitőket** háztartások számára, **fagylaló gépeit, fagylalt tartóit;** teljes **italmérési szerelvényeit, pezsgő csapjait** a legujabb szerkezet szerint. Képes árjegyzékekkel ingyen szolgál.
Megrendelések a főgyári telephez
Bécs, Wieden, Heumühlgasse 2 sz. a. intézendők.
(107) (8—20)

(131) (6—9)

„Zur schönen Maiänderin“
Bécs, Stock-im-Eisen 2, Bécs.
Gazdag **selyemkelme** választék minden idényre:
Különösen ajánlható:
Csikos és sima selyemkelmék métere 1 frt 35, 1 frt 60, 1 frt 75 kr.
Nyersselyemkelmék egész végben 90/100 széles, métere 2 frt 25, 2 frt 50 kr.
Nyersselyemkelmék göngye 12 frt 50, 14 frt. —, 16 frt 50, 18 frt. —.
Mustrák kivánatra ingyen.
RANZI B. P.
Bécs, Stock-im-Eisen 2.

Eladó
Kolozsvárt a főtéren a 11 (191) számu ház. (1—3)

Kiadó
ugyanott a Papp Jenő-féle Divatáru bolt csinosan berendezett felszereléssel ellátva.

Értekezhetni hidutcza 29 szám alatt.

≡ Tudósitás Bécsből! ≡

A t. cz. hölgyvilágnak szives tudásul, hogy

JUNGMANN VILMOS unokája

első bécsi selyem- és divatáru-telepe Bécsben, Stadt, Salvatorgasse 3. kivánatra mindig kész a **legelső ujdonságok mintáival selyem-, gyapjú-, fantaisie- mosó kelmékből,** valamint franczia **percaillokból bérmentve** szolgálni.

(193) (1—2)

(77) (8—*)

Ezer meg ezer hölgy
által mint felülmulhatlan
bőr-szépitőszer
elismeretett a hivatalosan megvizsgált **ártalmatlan,** valódi

RAVISSANTE

du dr. Lejosse a Paris.

Ezen világhirü szépitőszer pillanat alatt a legszebb, legtermészetesebb ifju arczszint idézi elő, a **bőrt feheriti, frissiti** és **finomitja, a lég behatásaitól védelmezi,** eltávolit legrövidebb idő alatt szeplőt, májfoltokat, orrvörösséget s a bőr minden tisztátalanságait, s a rizsport, valamint minden kendőczert fölöslegessé tesz.

Nagy eredeti párisi üvegtok 2 frt 50 kr.
Kis eredeti párisi üvegtok 1 frt 50 kr.

Kapható valódi minőségben:
Kolozsvártt
VALENTINI A. ur gyógyszertárában.
Központi szétküldési raktár:
Schwarz Henrik
Budapest,
Mária Valeria-utcza 9.

Eladó ház.
Bel-magyarutczában a napsoron a 22 számu ház, előnyös feltételek mellett szabad kézből eladó.
Értekezhetni Koleszár Sándor ügyvéd urral.
(192) (1—5)

(139) (8—8)

Megbizható és gyakorlott ügynökök, a kik a **jégbiztositási** szakmában sikerrel kivannak működni, sziveskedjenek ajánlatsikat egyenesen az **Osztrák jégbiztositó társulat vezérügynökségéhez** (General-Agentur der oesterr. Hagelversicherungs-Gesellschaft) Bécsben, Giselastrasse 1 sz. a. intézni. Előnyös feltételek adatnak.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdásznál az ev. ref. tanoda betüivel Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.